

98/30

Hospodaření s majetkem státního podniku Státní léčebné lázně Třeboň včetně privatizace

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1998 pod číslem 98/30 na základě podnětu vlády ČR.

Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ MVDr. Rudolf Němeček.

Kontrolu provedli v období od května do září 1998 kontroloři NKÚ z odboru hospodářské politiky a zahraničních věcí a z oblastního odboru v Táboře.

Cílem kontroly bylo prověřit výsledky hospodaření státního podniku Státní léčebné lázně Třeboň, postup jeho privatizace a činnost Ministerstva zdravotnictví jako jeho zakladatele a současně prověřit vyhlášení veřejných soutěží ze strany Fondu národního majetku ČR, jejich průběh a výsledky.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo financí (dále jen „MF“), Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“), Fond národního majetku ČR (dále jen „FNM“), Státní léčebné lázně Třeboň, s. p. (dále jen „SLL Třeboň“), Česká státní pojišťovna, Česká pojišťovna, s. p., Česká pojišťovna, a. s.

Proti kontrolním protokolům podaly námítky MF, FNM a SLL Třeboň. Námítky byly vypořádány rozhodnutími vedoucích skupin kontrolujících. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách SLL Třeboň, bylo vypořádáno usnesením Kolegia NKÚ.

K o l e g i u m NKÚ na svém VI. zasedání, konaném dne 22. března 1999,

s c h v á l i l o usnesením č. 6/VI/99
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

Založení a hospodaření SLL Třeboň

SLL Třeboň byly založeny Ministerstvem zdravotnictví a sociálních věcí ČR k uspokojování veřejně prospěšných zájmů a zapsány do podnikového rejstříku dne 29. 6. 1990. Kmenové jmění bylo ve výši 129 633 000 Kčs zapsáno až ke dni 30. 10. 1990.

Od roku 1991 bylo pro léčebný areál v Třeboni také užíváno označení „Ústav léčby hybných poruch“ (dále jen „ÚLHP“). ÚLHP, ač nebyl právním subjektem, takto vystupoval a na listinách uváděl „vlastní“ IČO, které nebylo zapsáno v Registru ekonomických subjektů.

Ačkoli ÚLHP jako právní subjekt neexistoval, zřídil a umístil zde v září 1991 ministr zdravotnictví ČR katedru diagnostiky a léčby hybných poruch Institutu pro další vzdělávání lékařů a farmaceutů v Praze.

V roce 1991 SLL Třeboň uzavřely dohodu o stavebních pracích „na rekonstrukci ÚLHP“ s Firmou 21st. Cen-

tury Enterprises, Inc. (dále jen „Firma 21st.“), které v průběhu dubna až června 1991 poskytl na zálohách celkem 40 578 000 Kčs, přičemž bylo dodavatelem účtováno pouze 26 103 881 Kčs za provedené práce. O částce 26 103 881 Kčs SLL Třeboň neúčtovaly. Za Firmu 21st. převzaly v únoru 1991 záruku za úvěr poskytnutý jí Agrobankou, a. s., ve výši 3 440 000 Kčs. (Na finanční vypořádání podaly SLL Třeboň proti Firmě 21st. v únoru 1994 žalobu.)

„Na rekonstrukci interiérů ÚLHP“ uzavřely dne 25. 4. 1991 SLL Třeboň s Českou státní pojišťovnou úvěrovou smlouvu registrační číslo 12/91 (mj. podle ustanovení § 14 zákona č. 158/1989 Sb., o bankách a spořitelnách) o střednědobém investičním úvěru ve výši 85 000 000 Kčs. Byl dohodnut způsob a termín splácení úvěru i konečná splatnost 31. 3. 1995. Následující den po podepsání úvěrové smlouvy byly finanční prostředky připsány na účet SLL Třeboň.

Úvěr byl podle zástavní smlouvy č. VIII/91 zajištěn nemovitostmi v hodnotě 85 039 782 Kčs. Předmětem zástavního práva však byly pozemky, které byly zákonem chráněny a nebyly pro účely zástavního práva oceněny. Zástavní smlouva byla dne 19. 4. 1991 (šest dnů před podepsáním úvěrové smlouvy) předložena Středisku geodézie pro okres Jindřichův Hradec k zápisu zástavního práva do evidence nemovitostí. Zápis zástavního práva ke stavbám na zastavených pozemcích nebyl proveden, neboť stavby nebyly k datu zápisu zástavy v evidenci nemovitostí vedeny. Většinu staveb na pozemcích uvedených v zástavní smlouvě nechaly SLL Třeboň zapsat do katastru nemovitostí až 20. 10. 1994, regulační stanici plynu a plynovod až 13. 10. 1997. V letech 1992 až 1997 však uváděly v privatizačních projektech tyto stavby jako zástavní smlouvou zastavené.

MZ provedlo v souvislosti se zastavením majetku a z toho plynoucích splátkových a úrokových povinností ve SLL Třeboň v září 1991 kontrolu. Ve zprávě z kontroly je mj. konstatováno: „*Úvěr byl zajištěn zastavením nemovitostí - zástavní smlouvou z 25. 4. 1991 - v hodnotě 85 039 782 Kčs.*“ Nebylo zjištěno, že v zástavní smlouvě byly uvedeny pouze pozemky, které byly chráněny, nebyly oceněny, nebyly vedeny v účetnictví a že úvěr v této době nebyl zajištěn žádnou stavbou. Bylo navrženo mj. „... *zpracovat reálnou finanční analýzu zdrojů a potřeb na zabezpečení lázeňského provozu i splátek úvěrů do doby privatizace včetně vyčíslení ...*“. Analýza provedena nebyla.

SLL Třeboň v r. 1991 vykázaly zisk ve výši 3 237 000 Kčs. Neocenily veškeré pozemky, k nimž měly právo hospodaření, a neúčtovaly o nich. Tím došlo ke zkrácení stavu majetku.

V roce 1992 byly SLL Třeboň zadluženy investičním úvěrem 72 600 000 Kčs, dlužnými úroky 14 000 000 Kčs

a ostatními úvěry 11 000 000 Kčs. Vykázaly ztrátu z výsledku hospodaření 3 008 000 Kčs. Nezaúčtovaly úroky z úvěru na rekonstrukci ÚLHP. Celková výše úroků ke dni 31. 12. 1992 činila 16 335 000 Kčs. Úrok z úvěru použitého v souladu s účelem měly SLL Třeboň kapitalizovat do hmotného majetku. Neúčtovaly o veškerých pozemcích a trvalých porostech ani o dodávkách Firmy 21st. V listopadu byl odvolán ředitel SLL Třeboň a jmenován nový.

V roce 1993 vykázaly ztrátu z výsledku hospodaření 3 386 000 Kč. Bankovní úvěry vykázaly ve výši 3 141 000 Kč a nezaúčtovaly úroky z úvěru na rekonstrukci ÚLHP, které činily 13 068 000 Kč. Neúčtovaly o veškerých pozemcích, k nimž měly právo hospodaření již v roce 1991, a o trvalých porostech.

Dne 4. 1. 1993 byla uzavřena „Smlouva mandátní“ mezi „ÚLHP v Třeboni“ (jak je ve smlouvě uvedeno) zastoupeným ředitelem Ing. Stanislavem Příbilem a První jindřichohradeckou advokátní a komerční kanceláří, Tyršova 627/II, Jindřichův Hradec, JUDr. Boleslava Tomšíka (dále jen „Kancelář“). Předmětem smlouvy uzavřené na dobu neurčitou bylo poskytování právní pomoci. Ke smlouvě byly v letech 1995 až 1998 uzavřeny celkem čtyři dodatky, avšak v nich již byly uvedeny SLL Třeboň jako klient a JUDr. Boleslav Tomšík, advokát, jako mandatář.

SLL Třeboň zaplatily Kanceláři v letech 1993 až 1997 za poskytování právní pomoci částku celkem 8 182 268 Kč.

Částka z vyhraných soudních sporů, kterou však povinné osoby SLL Třeboň neuhradily, činila za stejné období celkem 11 300 975 Kč.

V roce 1994 vykázaly zisk 2 067 000 Kč. Nevykázaly žádné bankovní úvěry. Zařadily do hmotného investičního majetku rekonstrukci ÚLHP v nesprávné částce 74 219 217 Kč. Hodnotu investice zatížily úrokem z celého úvěru, z čehož 24 096 270 Kč bylo neoprávněných. Nadále neúčtovaly o veškerých pozemcích a trvalých porostech.

V roce 1995 vykázaly ztrátu z výsledku hospodaření 87 337 000 Kč. Nevykázaly žádné bankovní úvěry. Pořídily investice v ceně 8 723 000 Kč. Na opravy vynaložily 2 261 000 Kč, do nákladů zaúčtovaly úroky z úvěru na rekonstrukci ÚLHP za rok 1995 ve výši 58 969 000 Kč, do mimořádných nákladů zaúčtovaly úroky nezaúčtované v předchozích letech ve výši 41 548 000 Kč. Úroky za rok 1995 zvýšily uznáním dluhu Ing. Janu Petříkovi.

V roce 1996 vykázaly ztrátu z výsledku hospodaření 18 242 000 Kč. Uzavřely smlouvu o překlenovacím bankovním úvěru ve výši 10 000 000 Kč s Českou Kooperativou, družstevní pojišťovnou. Za úvěr ručily směnkou se směnečnou sumou 11 280 000 Kč, kterou avaloval Ing. Jan Petřík. Splátku úvěru a úroku ke dni 1. 10. 1996 ve výši 3 175 068 Kč uhradily.

Zaúčtovaly do nákladů úroky ve výši 22 095 000 Kč, z toho 21 390 289 Kč dle dohody o uznání dluhu na účet 562 13 - „Placené úroky Petřík“.

Zaplatily „Ljubljanska banka LB CONSULTING PRAHA, spol. s r. o.“ částku 623 023 Kč za finanční revizi SLL Třeboň. Výsledek této revize při kontrole NKÚ nepředložily.

Zaúčtovaly do nákladů na účet 582 - Manka a škody částku 700 000 Kč. Škoda vznikla z ručení SLL Třeboň za úvěr pro Ing. Jaroslava Vágnera na nákup technologie pekárny, k němuž se zavázaly Československé obchodní bance „prohlášením o ručitelském závazku“ dne 6. 8. 1991. Přestože soud v roce 1995 uložil podnikateli uhradit SLL Třeboň částku 700 000 Kč včetně úroku z prodlení a náklady řízení ve výši 36 490 Kč, neobdržely z tohoto vyhraného soudního sporu žádné finanční plnění.

V roce 1997 vykázaly ztrátu z výsledku hospodaření 8 448 000 Kč. Překlenovací bankovní úvěr z roku 1996 v termínu splatily. Zaúčtovaly na účet 582 - Manka a škody položky ze soudních sporů s dlužníky, neboť soudní spor s Agrobankou skončil v neprospěch SLL Třeboň a v důsledku toho zaplatily ke dni 29. 3. 1997 celkem částku 1 491 412 Kč.

Z jiného, vyhraného soudního sporu neobdržely žádné finanční plnění a odepsaly do nákladů částku 10 600 975 Kč.

SLL Třeboň porušily ustanovení § 4 odst. 2 a § 7 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, kde je mj. uvedeno:

„Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtové osnovy a postupy účtování ..., které stanoví federální ministerstvo financí a vyhláše je oznámením o jejich vydání ve Sbírce zákonů.“

„Účtovou osnovou a postupy účtování pro podnikatele“, vydanou opatřením FMF č. j. V/20 100/1992, je stanoveno:

„Na účtě 562 - Úroky se účtuje platební povinnost z titulu úroků vůči bankám včetně úroků z prodlení podle smlouvy o úvěru (podle bankovního výpisu), v případě půjček, finančních operací (např. eskontace cenných papírů). Nepatří sem kapitalizované úroky, tj. úroky, které se zahrnují přímo do pořizovací ceny nehmotného a hmotného investičního majetku. Kapitalizace úroků se zahájí od začátku vynakládání výdajů na pořízení nehmotného a hmotného investičního majetku, nebo od zahájení jeho pořizování, nebo od zahájení úrokování podle toho, která okolnost nastane dříve. Kapitalizace úroků končí uvedením nehmotného a hmotného investičního majetku do používání.“

„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.“

tím, že

- hodnotu pozemků a trvalých porostů vykazovaly v účetnictví roku 1992 o více než 6 000 000 Kč nižší, než vyplývalo z evidence nemovitostí (správnou hodnotu uvedly až v rozvaze sestavené ke dni 31. 10. 1997);

- neúčtovaly o platební povinnosti z titulu úroků z úvěru vůči České pojišťovně, s. p., v letech 1992 a 1993 na účtě 562 - Úroky ani na účtě 042 - Pořízení hmotných investic, přestože jim vyplývala povinnost účtovat o dlužných úrocích za roky 1992 a 1993 v celkové výši 26 136 000 Kč;
- o dodávkách investic Firmy 21st. v roce 1991 účtovaly až v roce 1994;
- do nákladů na rekonstrukci ÚLHP v roce 1994 zahrnuly kapitalizovaný úrok z celého úvěru, přestože z částky 85 000 000 Kč bylo na předmětnou investici vynaloženo 42 448 004 Kč, tudíž do nákladů na rekonstrukci mohly být zahrnuty úroky v maximální výši 24 038 508 Kč;
- v roce 1995 a v roce 1996 uznaly pohledávky a zaúčtovaly úroky ve výši, jež není doložena průkazným způsobem.

SLL Třeboň v souladu s účelem, na který byl úvěr poskytnut, tj. rekonstrukce ÚLHP, vyčerpaly celkem částku 42 448 004 Kč.

V rozporu s dohodnutým účelem vyčerpaly v letech 1991 až 1994 částku 42 551 996 Kč. Z těchto prostředků použily např. na splátky úvěru a úroků 19 152 778 Kč, více než 10 000 000 Kč k úhradě faktur provozního charakteru.

Česká státní pojišťovna vznikla dne 1. 1. 1969 zákonem č. 162/1968 Sb. rozdělením státní pojišťovny organizované podle zákona č. 82/1966 Sb., o pojišťovnictví; nebyla bankou ani spořitelnou a nepředložila (resp. Česká pojišťovna, s. p.) povolení k provozování činnosti podle § 9 odst. 2 písm. b) zákona č. 158/1989 Sb. Vyjádření k povolení neposkytla ani Česká národní banka (právní nástupce Státní banky československé), kterou o ně NKÚ žádal.

Dne 28. 5. 1991 nabyl účinnosti zákon č. 185/1991 Sb., o pojišťovnictví, který zrušuje zákon č. 82/1966 Sb., ve znění zákona č. 162/1968 Sb., a mj. stanoví: „Česká státní pojišťovna ... se od dne nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za pojišťovnu založenou podle tohoto zákona jako státní podnik.“

MF vydalo zakladací listinu, ve které je mj. uvedeno: „Majetek České pojišťovny, státního podniku tvoří kmenové jmění a podnikové fondy ... a ostatní majetek, který má Česká státní pojišťovna v rozsahu vyplývajícím z účetnictví ke dni 30. 4. 1991. Účelové pojistné fondy činí ke dni 30. 4. 1991 40 298 976 tis. Kčs.“, a stanovilo předmět činnosti.

Podle privatizačního projektu byl majetek vložen do nově založené společnosti Česká pojišťovna, a. s. „Prostředky základního rezervního fondu, fondu zábrany škod a rezerv pojistného nejsou součástí majetku České pojišťovny, s. p., a nejsou podle tohoto privatizačního projektu předmětem privatizace. ...“

Česká pojišťovna, a. s., byla založena podle ustanovení § 172 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Jedním zakladatelem byl FNM. Do obchodního rejstříku byla zapsána dne 1. 5. 1992.

České pojišťovně, s. p., zaplatily SLL Třeboň splátku úvěru k 30. 9. 1991 ve výši 12 400 000 Kčs, splátky úroků z úvěru k 30. 6. 1991 ve výši 2 927 778 Kčs a k 30. 9. 1991 ve výši 3 825 000 Kčs. Další splátky úvěru ani splátky úroků z úvěru nezaplatily.

Česká pojišťovna, a. s., uzavřela se SLL Třeboň celkem tři dodatky k úvěrové smlouvě, v nichž zrušila část textu týkající se umořovacího plánu a na žádost SLL Třeboň nadvakrát nahradila novým textem ujednání o splátkách úmoru a splátkách úroku.

Dle podmínek úvěrové smlouvy, ve znění dodatku k úvěrové smlouvě, činila výše dlužné částky k 31. 12. 1994 celkem 115 051 000 Kč, k 28. 2. 1995, tj. den před postoupením pohledávky, celkem 120 361 120 Kč a k termínu konečné splatnosti úvěru, tj. k 31. 3. 1995, celkem 121 873 620 Kč.

Postoupení pohledávky

Česká pojišťovna, a. s., (postupitel) uzavřela dne 1. 3. 1995 s Ing. Janem Petříkem (postupník) „Smlouvu o postoupení pohledávky“. Předmětem smlouvy je postoupení pohledávky postupitele vůči dlužníkovi SLL Třeboň z úvěrové smlouvy registrační číslo 12/91 ze dne 25. 4. 1991; ke dni 28. 2. 1995 činil nesplacený úvěr bez příslušenství 72 600 000 Kč, celková výše pohledávky spolu s jejím příslušenstvím k 28. 2. 1995 činila 120 361 120 Kč.

Ve smlouvě o postoupení pohledávky je mj. uvedeno, že pohledávka je zajištěna zástavním právem k nemovitostem dlužníka a postupitel postoupí za úplatu pohledávku spolu s příslušenstvím, včetně zástavního práva k nemovitostem dlužníka, kterým je zajištěna pohledávka, do výhradního vlastnictví a neomezené dispozice postupníka. Cena pohledávky a jejího příslušenství byla stanovena dohodou smluvních stran na částku 117 249 000 Kč.

Dne 25. 3. 1995 zaslal postupník SLL Třeboň výzvu k úhradě dluhu a náhradě škody, s níž statutární orgán SLL Třeboň podpisem potvrdil souhlas.

Následně dne 1. 9. 1995 uznaly SLL Třeboň postupníkovi „... svůj dluh co do důvodu a výše... k 31. 8. 1995 ve výši zaokrouhleně 165 421 000 Kč ..., a to včetně příslušenství pohledávky, tj. běžných úroků a úroků z prodlení“, a podepsaly listinu „Uznání dluhu“.

V návaznosti na výše uvedenou listinu též den uzavřeli postupník a SLL Třeboň „Dohodu“ o částečném plnění dluhu takto:

- „1) SLL Třeboň budou poskytovat věřiteli počínaje 1. 9. 1995 částečnou úhradu splatného dluhu, a to vždy nejméně 1 milion korun měsíčně až do privatizace, s tím, že tato částka je možná i vyšší dle ekonomické situace lázni.
- 2) Poskytnuté splátky budou započítávány na úhradu dluhů a budou zúčtovány v rámci privatizačního projektu, kde poskytnuté splátky budou zahrnuty do aktualizace projektu.
- 3) Věřitel přistupuje na tuto dohodu, když nechce ohrozit provoz lázni, vyhrazuje si však právo právních

kroků k zajištění svých práv, nebude-li privatizace urychleně vyřešena v jeho prospěch.

- 4) *Tato dohoda navazuje na uznání dluhu co do důvodu a výše ze dne 1. 9. 1995.*
- 5) *Věřitel dále prohlašuje, že jsou mu známy investiční záměry SLL Třeboň na rok 1996 (zejména rekonstrukce kuchyně) a nemá z hlediska dobytosti své pohledávky vůči těmto záměrům námitek, když jeho pohledávka je zajištěna zástavním právem k nemovitostem a je řešena privatizačním projektem.“*

Podle podmínek stanovených úvěrovou smlouvou a dodatky uzavřenými mezi SLL Třeboň a Českou státní pojišťovnou, Českou pojišťovnou, s. p., resp. Českou pojišťovnou, a. s., když nedošlo k modifikaci smluvního závazku ani s postupníkem, byla NKÚ vypočtena k datu 1. 9. 1995 dlužná částka ve výši 128 953 620 Kč.

Rozdíl mezi uznanou pohledávkou k 1. 9. 1995 a výpočtem dle smluvního závazku činí 36 467 380 Kč ve prospěch postupníka.

SLL Třeboň uhradily postupníkovi již od 29. 8. 1995 do 5. 2. 1996 celkem 6 600 000 Kč.

Privatizace a oddlužení SLL Třeboň

Problematikou privatizace a oddlužení SLL Třeboň se zabývala i vláda ČR, která usnesením ze dne 31. 1. 1996 č. 92 souhlasila s tím, aby FNM uhradil pohledávku věřitele vůči SLL Třeboň v prokazatelné výši s tím, že majetek státního podniku bude privatizován „formou veřejné soutěže“.

Vláda ČR usnesením ze dne 21. 2. 1996 č. 144 zrušila usnesení vlády ČR ze dne 31. 1. 1996 č. 92. Nové usnesení věcně neměnilo původní. Rozhodla o oddlužení majetku SLL Třeboň, aniž by byly na tento majetek v té době předloženy privatizační projekty.

Protože nedošlo k řešení dle dohody mezi postupníkem a SLL Třeboň o odkupu lázní v rámci privatizace přímým prodejem a dluh mezitím narostl, podal právní zástupce postupníka u Krajského soudu v Českých Budějovicích dne 27. 2. 1996 „Návrh na vydání platebního rozkazu či rozsudku na zaplacení 198 147 907 Kč s přísl.“ proti SLL Třeboň. Byl navržen platební rozkaz, v němž byly SLL Třeboň povinny zaplatit Ing. Janu Petříkovi do tří dnů od pravomoci rozsudku 198 147 907 Kč spolu s 18 % smlouveného úroku a 14 % smlouveného sankčního úroku z dlužné částky počínaje dnem 1. 3. 1996 až do zaplacení.

FNM a SLL Třeboň uzavřely s Ing. Janem Petříkem celkem dvě dohody o částečné úhradě závazku. V první dohodě ze dne 5. 3. 1996 se FNM zavázal, že splatí částku 140 000 000 Kč, a tuto uhradil dne 6. 3. 1996. Dále se zavázal, že do dne 31. 3. 1996 zaplatí prokazatelnou výši dluhu potvrzenou ministrem zdravotnictví.

Vzhledem ke skutečnosti, že propočet dlužné částky vypočítané NKÚ v souladu s úvěrovou smlouvou a dodatky uzavřenými mezi SLL Třeboň a Českou státní pojišťovnou, Českou pojišťovnou, s. p., resp. Českou pojišťovnou, a. s., k 6. 3. 1996 činil 136 956 820 Kč, ale FNM uhradil 6. 3. 1996 Ing. Janu Petříkovi částku 140 000 000 Kč, byly tímto dnem SLL Třeboň oddluženy.

SLL Třeboň však informovaly MZ, že hodnota pohledávky Ing. Jana Petříka činila k 29. 2. 1996 částku 198 147 000 Kč (v účetnictví vedly 197 148 062 Kč), k 1. 4. 1996 částku 203 518 473 Kč (v účetnictví vedly 202 518 628 Kč).

Ministr zdravotnictví dne 14. 3. 1996 sdělil dopisem FNM mj.: „... k 1. 4. 1996 bude činit výše pohledávky SLL Třeboň, s. p. vůči věřiteli Ing. Janu Petříkovi 203 518 473 Kč ...“ FNM dne 29. 3. 1996 požádal ministra zdravotnictví o prošetření a zvážení výpočtu výše pohledávky a dluh potvrzený ministrem zdravotnictví do dne 31. 3. 1996 věřiteli neuhradil.

Ve druhé dohodě ze dne 21. 6. 1996 bylo mj. ujednáno, že pohledávka Ing. Jana Petříka činila k 1. 4. 1996 částku 203 518 473 Kč a po započtení již realizované platby 140 000 000 Kč činila pohledávka 63 518 473 Kč. Dále věřitel prohlásil, že přijetím částky 63 518 473 Kč pomínou důvody, pro které bylo předběžné opatření nařízeno, a zavazuje se podat soudu návrh, aby soud vydané předběžné opatření zrušil.

FNM dne 24. 6. 1996 částku 63 518 473 Kč uhradil, avšak Ing. Jan Petřík návrh na zrušení předběžného opatření nepodal.

Dne 15. 7. 1996 byl podán soudu návrh: „Úprava petitu - částečné zpětvzetí v právní věci navrhovatele ... o zaplacení 198 147 907,- Kč s přísl.“

Ing. Jan Petřík v tomto návrhu přiznal částečnou úhradu dluhu z prostředků FNM. V té době (15. 7. 1996) již byla zaplacena FNM částka ve výši 203 518 473 Kč.

Vůči SLL Třeboň mohlo být uplatněno pouze tolik práv, kolik jich měl v okamžiku postoupení pohledávky postoupitel, a pouze takové příslušenství pohledávky, které při postoupení pohledávky existovalo.

Náhrada škody nebyla sjednána v úvěrové smlouvě č. 12/91 ze dne 25. 4. 1991 a v dodatcích této smlouvy, a přesto byla u soudu uplatněna.

Krajský soud v Českých Budějovicích vydal dne 13. 2. 1997 platební rozkaz, v němž byla SLL Třeboň uložena povinnost zaplatit ve lhůtě do patnácti dnů po doručení tohoto platebního rozkazu Ing. Janu Petříkovi částku 87 688 000 Kč s 16 % úroky z prodlení jdoucími od 1. 4. 1996 do zaplacení, a nahradit jeho právnímu zástupci náklady řízení ve výši 1 210 200 Kč.

Dne 26. 2. 1997 podaly SLL Třeboň prostřednictvím svého právního zástupce JUDr. Boleslava Tomšíka „Od-

por do platebního rozkazu“, kde je mj. uvedeno, že žalovaný nemá za prokázanou výši náhrady škody a ani ostatní žalobcem tvrzené nároky a navrhl žalobu zamítnout v rozsahu neprokázaných nároků.

Mezitím, na základě rozhodnutí výkonného výboru FNM ze dne 22. 4. 1997, sepsaly FNM a SLL Třeboň dne 28. 4. 1997 dohodu o částečné úhradě závazku a částku 6 747 159 Kč uhradil FNM dne 30. 4. 1997.

FNM uhradil Ing. Janu Petříkovi ke dni 30. 4. 1997 celkem 210 265 632 Kč.

Dne 29. 12. 1997 Krajský soud v Českých Budějovicích činný ve věcech obchodních rozhodl samosoudcem v právní věci navrhovatele Ing. Jana Petříka zastoupeného JUDr. Jiřím Drahotou proti odpůrci SLL Třeboň zastoupenému JUDr. Boleslavem Tomšíkem o zaplacení částky 198 147 907 Kč s příslušenstvím s tím, že SLL Třeboň je povinen zaplatit částku 111 164 577 Kč s 18% úrokem z prodlení od 30. 12. 1997 do zaplacení. Zároveň rozhodl o povinnosti odpůrce SLL Třeboň zaplatit žalobci na účet jeho právního zástupce částku 2 033 620 Kč na úhradu nákladů řízení.

V odůvodnění rozhodnutí je mj. uvedeno:

„Odpůrce při jednání soudu dne 29. 12. 1997 uplatněný nárok žalobcem ve výši 111 164 577,- Kč zcela uznal jako oprávněný. Jestliže žalovaný nárok uplatněný žalobcem zcela uznal jako oprávněný, postupoval soud podle § 153a o. s. ř. a rozhodl rozsudkem podle tohoto uznání.“

Dne 8. 1. 1998 nabyl rozsudek právní moci, ale SLL Třeboň uznáný dluh do tří dnů nezaplatily.

Okresní soud v Jindřichově Hradci usnesením ze dne 26. 1. 1998 přikázal uplatněnou pohledávku s příslušenstvím odepsat z účtu SLL Třeboň u peněžního ústavu a připsat na účet Ing. Jana Petříka.

Dne 4. 2. 1998 stejný soud svým usnesením nařídil k uspokojení pohledávky Ing. Jana Petříka výkon rozhodnutí „prodejem nemovitostí SLL Třeboň a zakázal, aby nemovitosti, které jsou předmětem výkonu rozhodnutí, převedl povinný na někoho jiného nebo je zatížil“. Uložil povinnému, aby oznámil, kdo má k nemovitosti předkupní právo.

Návrh na obnovu řízení, který SLL Třeboň podaly dne 16. 2. 1998, byl Krajským soudem v Českých Budějovicích dne 24. 4. 1998 zamítnut.

Vláda ČR usnesením ze dne 8. 4. 1998 č. 251 mj. souhlasila s tím, aby FNM „... uhradil bezodkladně pohledávku včetně příslušenství věřitele Ing. Jana Petříka vůči státnímu podniku Státní léčebné lázně Třeboň v prokazatelné výši; ... ukládá ministru financí a předsedovi prezidia Fondu národního majetku České republiky neprodleně zabezpečit realizaci ...“

MF realizaci tohoto usnesení vlády ČR nezabezpečilo neprodleně. FNM uhradil celkem 120 920 259 Kč (z toho 2 245 220 Kč činila odměna advokáta věřitele) až ve dnech 14. a 15. 5. 1998.

Privatizace SLL Třeboň

V červnu 1993 předložilo vedení SLL Třeboň základní privatizační projekt (dále jen „PP“). Dne 25. 1. 1994 vydalo Ministerstvo pro správu národního majetku a jeho privatizaci (dále jen „MSNMP“) rozhodnutí o privatizaci SLL Třeboň metodou veřejné soutěže na základě schváleného PP 50 041, který byl aktualizován ke dni 8. 4. 1994 a předán FNM k realizaci. FNM vyhlásil veřejnou soutěž až dne 15. 12. 1994, tj. téměř po osmi měsících. FNM v souladu s podmínkami soutěže vybral nejvhodnějšího uchazeče, kterému tuto skutečnost oznámil dopisem dne 1. 2. 1995. Jelikož vítěz nesplnil vyhlášené podmínky soutěže a do 15 dnů po obdržení dopisu nezaplatil 10 % nabídnuté kupní ceny, FNM dne 27. 3. 1995 veřejnou soutěž zrušil.

Zásadním nedostatkem schváleného PP 50 041 bylo, že součástí majetku určeného k privatizaci byl i majetek (ložiska rašeliny a léčivé přírodní zdroje), který je výhradně ve vlastnictví státu podle zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů. Z tohoto důvodu požádal ministr pro správu národního majetku a jeho privatizaci dne 12. 10. 1995 ministra zdravotnictví o urychlené zpracování nového zakladatelského PP, kde mimo určení pozemků ve vylučném vlastnictví státu měly být definovány právní vztahy mezi budoucím vlastníkem nemovitostí a vlastníkem nerostných surovin. PP byl zpracován a dne 25. 4. 1996 předán ke schválení MSNMP, kde byl zaevidován pod č. 50 393.

Dne 20. 8. 1996 vydalo MF rozhodnutí o privatizaci SLL Třeboň opět metodou veřejné soutěže. Téhož dne požádalo MZ o zabezpečení aktualizace schváleného PP. Aktualizovaný PP byl předán k realizaci FNM dne 17. 4. 1997, tedy téměř po osmi měsících po jeho schválení, ačkoliv Zásady dalšího postupu při privatizaci schválené usnesením vlády ČR ze dne 6. 10. 1993 č. 568, ve znění usnesení vlády ČR ze dne 13. 7. 1994 č. 393 a usnesení vlády ČR ze dne 22. 3. 1995 č. 178, stanoví v části E. 2. bodu 9 pro přípravu aktualizovaných podkladů, které zpracovává privatizovaný subjekt, lhůtu 14 dnů po obdržení rozhodnutí o privatizaci. MZ sice tento úkol privatizovanému subjektu stanovilo, avšak SLL Třeboň termín nedodržely.

Veřejnou soutěž vyhlásil FNM dne 18. 7. 1997. Vyhradil si právo odmítnout všechny předložené soutěžní návrhy, případně změnit vyhlášené podmínky nebo soutěž zrušit. Dne 8. 10. 1997 byla soutěž vyhodnocena s tím, že Lavana, a. s., a Ing. Jan Petřík nabídli stejnou nejvyšší cenu ve výši 251 001 000 Kč.

FNM nevyužil vyhlášených podmínek veřejné soutěže a nevyzval je, aby učinili další nabídku. Dne 13. 10. 1997 rozhodl odmítnout všechny předložené ná-

vrhy a zároveň rozhodl o urychleném vyhlášení dalšího kola soutěže.

Opakovanou veřejnou soutěž vyhlásil FNM dne 24. 10. 1997 s podmínkami jako v předchozím kole. Dne 25. 11. 1997 byla soutěž komisí vyhodnocena s doporučením vyhlásit vítězem soutěže společnost Lavana, a. s., která nabídla nejvyšší kupní cenu 301 000 100 Kč. FNM tuto skutečnost dne 28. 11. 1997 oznámil dopisem společnosti Lavana, a. s., a upozornil ji na povinnost zaplatit do 30 dnů ode dne odeslání oznámení doplatek ceny nebo v odůvodněných případech předložit doklad finančního krytí doplatku kupní ceny, aby mohla být uzavřena smlouva o prodeji privatizovaného majetku.

V ustanovení čl. XIII odst. 1 a 2 podmínek veřejné soutěže je mj. uvedeno:

„... Vyhlášovatel si vyhrazuje právo posoudit předložený doklad finančního krytí doplatku kupní ceny ve vztahu k jeho věrohodnosti, vážnosti a případně dalším podmínkám uvedeným v tomto dokladu. Vyhlášovatel si vyhrazuje právo stanovit dodatečnou lhůtu pro předložení nebo doplnění dokladu finančního krytí doplatku kupní ceny.“

„V případě že vítěz soutěže nesplní svoji povinnost uvedenou v odst. 1 tohoto článku, a to ani v dodatečně lhůtě, ruší se jeho vítězství v soutěži ...“

Lavana, a. s., doplatek ceny nezaplatila a navrhla jako doklad finančního krytí příslib úvěru banky. Tento příslib vyhodnotil FNM jako nedostatečný. Banka se jednoznačně nezavázala poskytnout úvěr tak, aby doplatek kupní ceny byl zaplacen ve stanoveném termínu, nejpozději do 90 dnů ode dne účinnosti smlouvy. FNM stanovil Lavane, a. s., dopisem ze dne 13. 1. 1998 dodatečnou lhůtu pro předložení dokladu, který bude jednoznačnou zárukou, že zbytek kupní ceny bude zaplacen v souladu s podmínkami soutěže do 31. 1. 1998, a její vítězství v soutěži nezrušil.

V ustanovení § 1 zákona č. 171/1991 Sb. je mj. uvedeno:

„Ministerstvo ... řídí činnost Fondu národního majetku České republiky při výkonu jeho funkce ... a při provádění jeho dalších činností.“

FNM nerespektoval upozornění MF ze dne 6. 2. 1998, ve kterém je uvedeno, aby FNM pokud možno nepřijímal žádný závěr, který by předurčil s konečnou platností další postup v dořešení tohoto případu. Dne 9. 2. 1998 vyslovil FNM souhlas s uzavřením kupní smlouvy s Lavanou, a. s., a rozhodl o převedení majetku SLL Třeboň na FNM ke dni 16. 2. 1998.

Dne 11. 2. 1998 požádal FNM dle ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., ve znění zákona č. 210/1993 Sb., MZ o převod majetku SLL Třeboň ke dni 16. 2. 1998 na FNM. MZ požadavek nesplnilo a majetek ve stanoveném termínu nepřevedlo.

Vláda ČR usnesením ze dne 18. 2. 1998 č. 98 uložila „... ministru financí a předsedovi prezidia Fondu ná-

rodního majetku České republiky v rámci své kompetence učinit taková opatření, aby při privatizaci státního podniku Státní léčebné lázně Třeboň nebyly činěny nevratné úkony.“

Na podnět MZ vláda ČR usnesením ze dne 29. 4. 1998 č. 300 uložila

„Fondu národního majetku České republiky zrušit výsledek posledního kola veřejné soutěže“

a

„ministru financí změnit rozhodnutí o privatizaci majetku státního podniku Státní léčebné lázně Třeboň na město Třeboň ...“

s tím, že město Třeboň mj. uhradí FNM částku vyplacenou na oddlužení SLL Třeboň v ročních splátkách po dobu 10 let s úroky. MF vydalo rozhodnutí o privatizaci a MZ rozhodnutí, na jehož základě byl majetek SLL Třeboň převeden na FNM ke dni 10. 7. 1998.

FNM převedl určený majetek za podmínek stanovených v novém rozhodnutí o privatizaci smlouvou o bezúplatném převodu majetku uzavřenou dne 10. 7. 1998 na město Třeboň.

Lavana, a. s., podala dne 12. 5. 1998 u soudu návrh na předběžné opatření, které by FNM uložilo do doby vydání pravomocného rozsudku soudu ve věci výsledku veřejné soutěže nepřevádět majetek SLL Třeboň na jiné osoby než Lavana, a. s.

Dále podala dne 19. 5. 1998 žalobu ohledně splnění povinnosti uzavřít smlouvu o prodeji privatizovaného majetku SLL Třeboň, která byla dne 14. 7. 1998 (v rozsudku je mylně uvedeno datum 14. 7. 1997) soudem zamítnuta s odůvodněním, že nebylo soudu účastníky předloženo rozhodnutí zakladatele, tj. MZ, o vynětí části majetku SLL Třeboň a jeho převodu na žalovaného. Týž den byl soudem zamítnut i návrh na vydání předběžného opatření s totožným odůvodněním. V době ukončení kontroly nenabyla citovaná rozhodnutí soudu právní moci.

Shrnutí

SLL Třeboň

- v letech 1991 až 1997 nevedly účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně;
- poskytovaly záruky za cizí úvěry a nakládaly s majetkem ve vlastnictví státu nehospodárně;
- uzavíraly úvěrové smlouvy, aniž by finanční prostředky použily na sjednaný účel;
- uzavřely zástavní smlouvu k nemovitostem, na které se vztahoval režim ochrany;
- nesplácely úvěr dle sjednaných podmínek;
- uznaly výši pohledávky, která nebyla doložena doklady a nevyplývala z uzavřené smlouvy.

MZ

- nepožadovalo doložení oprávněnosti výše pohledávky, jak byla uznávána statutárním orgánem SLL Třeboň,

a nedoložené finanční částky předkládalo vládě ČR k oddlužení SLL Třeboň jako prokázané;

- nereagovalo na nedostatky v účetnictví a financování SLL Třeboň;
- nepozastavilo předložené PP, ve kterých byl uveden majetek v rozporu se zákony.

FNM

- dostatečně neprověřil oprávněnost požadavku Ing. Jana Petříka.

Česká státní pojišťovna

- uzavřela úvěrovou smlouvu a poskytla úvěr, aniž bylo doloženo povolení Státní banky československé k poskytování úvěru.

Za pohledávku (spočívající v nesplaceném úvěru ve výši 72 600 000 Kč a příslušenství) zakoupenou za 117 249 000 Kč bylo na základě „uznání dluhu“, který

uznal statutární orgán SLL Třeboň, a na základě „uznání nároku“ uplatněného u Krajského soudu v Českých Budějovicích, z titulu oddlužení SLL Třeboň, vyplaceno prostřednictvím FNM 328 940 671 Kč.

Za úvěr z roku 1991 ve výši 85 000 000 Kčs (z něhož bylo na daný účel čerpáno pouze 42 551 996 Kč) zaplatily SLL Třeboň a FNM do 15. 5. 1998 celkem 357 000 000 Kč.

Neodpovědný přístup statutárních orgánů SLL Třeboň při správě majetku ve vlastnictví státu umožnil věřiteli zvyšovat jeho finanční požadavky vůči SLL Třeboň, aniž by byla doložena oprávněnost těchto požadavků.

Postup MZ a FNM umožnil proplacení finančních prostředků, na které nebyl ze strany věřitele nárok. Oddlužení SLL Třeboň „v prokazatelné výši“, jak požadovala ve svém usnesení vláda ČR, nebylo nikdy doloženo.